

לתנועות וזעזועות: טגיא 054-6868199

העלון מוקדש לעילוי נשמת:
בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל,
בתיא בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל,
מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור
ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת
טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת
מרים ז"ל.

לקבלת העלון במייל - לשלוח
sagif_@walla.co.il
הודעה ל:

שַׁבַּת שְׁלוֹם

בס"ד עלון מס' 96 לשבת 24.5.2013 - תשע"ג סיוון טו

זה השער לה' עדיקים יבוא בו

בְּהַעֲלֹתְךָ

בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֶת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנֵּרוֹת (ח,ב)

הנה יש ז' שערים באדם, שני עיניים, שני אוזניים, שני נקבי החוטם, והפה, וצריך האדם לקדש הז' שערים האלו, ולהתנהג כל כך בקדושה עד שיאירו כולם באור התורה. וזהו ענין שבעת קני המנורה, דאור התורה העליונה נקרא פני המנורה, ואמרה התורה, אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנֵּרוֹת (בארת המים).

ויעש בן אהרן (ח,ג)

מפרש רש"י: "להגיד שבחו של אהרון שלא שנה". גם אצל נח נאמר (בראשית ו,כב): "ויעש נח ככל אשר צוה אתו אלהים בן עשה". לפיכך יש דורשים לשבח את נח: כלומר, השבח על נח היה עבור זה שלא שנה מאומה ממה שצוה אתו אלהים.

לכאורה תמוה, מה השבח הגדול על אהרון שלא שינה, איזו סיבה היה לו לשנות ממה שצוה? מובא בשם 'קדושת הלוי' שהשבח של אהרון שלא שינה, הוא מפני שאדם אחר בעשיית עבודה שכוז היה ודאי מאבד את שיווי משקלו מחמת גודל ההתלהבות והיה שופך מן השמן ארצה ומשקיע את הפתילות. שבחו של אהרון היה בזה, שעל אף גודל ההתלהבות עשה הכל בדייקנות ללא שום שינוי, וזהו כוח אדיר שכמעט אי אפשר להשיגו.

מסופר על רבי ברוך ממז'יבוז' נכדו של הבעל שם טוב, ששהה פעם במחציתו של רבי לוי יצחק מברדיטשוב התבונן ר' ברוך ברבי לוי יצחק בשעת התפילה שאינו חש בנעשה סביבו, אלא כל כולו רטט של קדושה והתלהבות עצומה, בבחינת "כל עצמותי תאמרנה". לאחר התפילה ניגש ר' ברוך אל רבי לוי יצחק ואמר לו: אילו היה אהרן הכהן מזדעזע ורועד בשעת הדלקת המנורה, כפי שאתה נוהג בתפילתך, ודאי שהיה שופך את השמן, ומשבר את המנורה מגודל ההתלהבות מהמצוה, אבל אהרן לא שינה, עשה את המצוה מבלי שירגישו בו את ההתלהבות...

וְלֹא יִהְיֶה בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגֶף בְּגִשְׁת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֹּדֶשׁ (ח,יט)

בנוהג שבעולם, בשעה שמתרגשת חלילה צרה על האדם, אזי הוא מתחזק ומתעלה ברוחניות ומטיב את דרכיו. אולם המדרגה הגבוהה אליה יש לשאוף זה לעבוד את השי"ת בכל לבב גם בעתות טובה וכשיש שפע ברכה והצלחה, לא רק בעת קושי וצרה. ודבר זה מרומז כאן בפסוק: "וְלֹא יִהְיֶה בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגֶף בְּגִשְׁת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֹּדֶשׁ" - אין צריך לחכות שחלילה יהיה נגף כדי להתחזק בעבודת הבורא ית"ש, אלא לעבוד את ה' בכל זמן ובכל עת ובכל מצב (הרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זיע"א).

וְהָאִישׁ אֲשֶׁר הוּא טְהוֹר וּבְדַרְךָ לֹא הָיָה (ט,יג)

על דרך המוסר אפשר לרמוז: "וְהָאִישׁ אֲשֶׁר הוּא טְהוֹר" - זאת משום "וּבְדַרְךָ לֹא הָיָה" - רמז לנאמר בתהלים (א,א): "אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בְּעֵצַת רְשָׁעִים וּבְדַרְךָ חַטָּאִים לֹא עָמַד".

בספר "אילנא דחיי" פירש בשם הרב מלובלין זצ"ל: איזהו הָאִישׁ "אֲשֶׁר הוּא טְהוֹר"? - "וּבְדַרְךָ לֹא הָיָה". כלומר אדם שהוא יושב אוהל ואינו נוסע בדרכים, כי על הדרך עלול הוא לפגום בראיה או בדברים אחרים שאין לו מקום להתפלל ולעסוק בתורה כראוי. אדם כזה, הוא "הָאִישׁ אֲשֶׁר הוּא טְהוֹר". ועל כך כבר אמרו רז"ל: "הדרך ממעטת שלשה דברים - ממעט את השם, פריה ורביה וממון". ממעט את השם, היינו עבודת השם. פריה ורביה, שאינו פרה ורבה בתורה. וממעט את הממון, לפי שבדרך לא יוכל ליתן צדקה כראוי, כי לפעמים ירא שיחסר לו מכיסו והוא במקום זר שלא יוכל ליקח הלואה, או שירא להראות שיש לו ממון פן יגנבו מעמו.

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

וְהָאִישׁ אֲשֶׁר הוּא טְהוֹר וּבְדֶרֶךְ לֹא הָיָה (טיג)

אמרו בעלי המוסר "וְהָאִישׁ אֲשֶׁר הוּא טְהוֹר וּבְדֶרֶךְ" – מי שמחזיק עצמו שהוא טהור, ובדרך, שהוא מתנהג בדרך הטוב והישר ... "לא היה" – לא יתכן כן! שאילו היה באמת ירא שמים, היה מוצא כמה פגמים בעבודתו והתנהגותו. שהרי גם אבות העולם לא החזיקו את עצמם כצדיקים, כי אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא!...

וְכִי תִבְאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם (יט)

בספר אגרא דכלה להרה"ק בעל הבני יששכר מדינוב ז"ע מדקדק, מפני מה נכתב חסר אות ל', שהיה צריך לכתוב "וְכִי תִבְאוּ מִלְחָמָה? אלא באמת איך אפשר שיהיה מלחמה בארצנו, והרי הבטיח השי"ת אפילו חרב של שלום לא תעבור בארצנו (תענית כב). אך זה יהיה אם יתבטלו ח"ו מלימוד התורה. וזה רמוז חסרון האות ל', שהמלחמה תהיה בְּאַרְצְכֶם אם יחסר מכם הלמ"ד – לימוד התורה, ובאם יהיה ביניכם לימוד התורה, מובטח להם שאין שטן ואין פגע רע!...

וְכִי תִבְאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם עַל הַצָּר הַצָּר אֲתֶכֶם (יט)

אומר בעל השל"ה הקדוש: בפסוק "הַצָּר הַצָּר אֲתֶכֶם", מרומזו יצר הרע גם כן, כי אין לנו צר הצר כמותו. ומאותו טעם כתוב "וְכִי תִבְאוּ מִלְחָמָה", לשון רבים, ולא "כי תבוא", לפי שמלחמת האדם עם היצר נמשכת תמיד, לפעמים זה גובר ולפעמים זה גובר – נמצא שניהם לוחמים בכל עת.

ה' דְּבַר טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל (יכט)

כתב ה"פרפראות לתורה", שהגאון רבי צבי אלימלך שפירא זצ"ל, כותב בספרו "אגרא דכלה": בכל המקרא מצינו רק שתי פעמים את הביטוי "דְּבַר טוֹב". בכתוב שלפנינו נאמר: "דְּבַר טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל" ובמגילת אסתר (ז, ט) נאמר: "דְּבַר טוֹב עַל הַמֶּלֶךְ". (לפי דברי חכמינו, הכוונה כאן למלכו של עולם, הוא הקדוש ברוך הוא) דבר זה בא לרמוז, שלעולם ראוי לו לאדם לדבר רק "טוב" על עם ישראל ולהימנע מלקטרג עליו. וכל מי שמדבר טוב על ישראל, כאילו דיבר על מלכו של עולם. (תורת הפרשה)

קוּמָה ה' וַיִּפְצוּ אֵיבֵיךָ וַיִּנְסוּ מִשְׁנְאֵיךָ מִפְּנֵיךָ (י, לה)

שער רוח הקודש (דף ד' עמוד ב') כותב רבנו האר"י: דע לך שבנאדם חס ושלום שיש לו איזה עוון שיצא מגופו טומאה, יש שרטוטים על המצח שלו, ויש מקטרגים עליו מסביבו, אבל ברגע שטובל במקוה כל השרטוטים נמחקים באותו היום וגם המקטרגים נסים מפניו, לכן אמר: "קוּמָה" אותיות מקוה, ובזכות שטבלת ונטהרת ה' – יעשה איתך חסד, ש"יפצו איביך" – איביך הם המקטרגים של האדם כנאמר (מיכה ז, ו): "אֵיבֵי אִישׁ אֲנָשִׁי בֵּיתוֹ". "וַיִּנְסוּ מִשְׁנְאֵיךָ מִפְּנֵיךָ" – בזכות שטבלת במקוה ונטהרת "איביך" ו"שנאיך" שהם מלאכי החבלה המקטרגים של האדם "ינסו מפניך" – יברחו ממך וכן יש לדייק "מפניך" – יעלמו השרטוטים של העבירות מפניך. (לוקט מדברי הרב מאיר אליהו שליט"א).

וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ה' וַיִּפְצוּ אֵיבֵיךָ וַיִּנְסוּ מִשְׁנְאֵיךָ מִפְּנֵיךָ (י, לה)

דרשו חז"ל (מגילה יב, ב): "כל מקום שנאמר "וַיְהִי" אינו אלא לשון צער". נראה לרמוז בס"ד "וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ" – כאשר "בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ" – דהיינו כאשר יש הלוויה ומוליכים את הארץ, "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה" – משה שהוא רמז לחכם שדורש לציבור ועושה הספד לנפטר: "קוּמָה" – קומו ועשו תשובה, ה' – לכבוד ה', ואז תזכו ש"יפצו איביך וינסו משנאיך מפניך" – שהמקטרגים שעומדים עליכם ינסו מפניכם.

וְהָאֶסְפָּסָף אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תְּאֻוָּה וַיִּשְׁבוּ וַיִּכְבְּדוּ גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי יֵאָכְלֵנוּ בֶּשֶׂר (יא, ד)

וכי מה היה חסר להם שהתאוו תְּאֻוָּה עד שאמרו: "מִי יֵאָכְלֵנוּ בֶּשֶׂר"? הרי אמרו חז"ל (יומא עה, א): "שהיו טועמים במן כל מני מאכל שהיו רוצים לאכול". אלא מלמד שהתאוו תְּאֻוָּה, התאוו שתהיה להם תְּאֻוָּה יתרה ויוכלו למלא כרסם, בבשר ודגים וכל מטעמים. ועוד שואל ה"תוספת ברכה", מדוע בקשו בֶּשֶׂר? הרי יכלו לטועמו בֶּמֶן. אלא, התורה מתארת את הֶמֶן: "וַיִּטְעְמוּ בְּצִפְיַחַת בְּדָבָשׁ" (שמות טז, לא). "טְעָמוּ בְּטַעַם לֶשֶׁת הַשֶּׁמֶן" (במדבר יא, ח). והגמרא (עבודה זרה לט): "בשר המטוגן בשמן ובדבש ביחד נותן טעם לפגם ומעורר תיעוב וגועל נפש". לכן לא יכלו לטעום טעם בשר במן.

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

וְהָאִסְפָּסְפָּה אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תְּאֵוָה (יא,ד)

אומר הבן איש חי זצ"ל תיבת "אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ" נראה לשון יתר, ונראה לרמוז כי הצדיקים יצר אחד שולט בקרבם והוא יצר הטוב, ורשעים גמורים גם כן יצר אחד שולט בהם והוא היצר הרע, איך בינוניים, שולטים שני יצר בקרבם שהם יצר הטוב והיצר הרע, ו'קר' בגימטריא יצר. "וְהָאִסְפָּסְפָּה" היו בינוניים אֲשֶׁר ב' קר בו, (אותיות בְּקִרְבּוֹ) דהיינו שני 'קר' יש בו – רמוז שהבינוני נשלט ע"י שני יצרים, יצר הטוב ויצר הרע. (בן איש חי דרשות דף 274)

וְהָאִסְפָּסְפָּה אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תְּאֵוָה וַיִּשְׁבוּ וַיִּכְפוּ גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי יֹאכְלֵנוּ בֶּשֶׂר, זְכָרְנוּ אֶת הַדָּגָה אֲשֶׁר נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חֲנָם אֶת הַקְּשָׁאִים וְאֶת הָאֲבִטְחָיִם וְאֶת הַחֲצִיר וְאֶת הַבְּצָלִים וְאֶת הַשּׁוּמִיִּם. וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ יִבְשָׁה אֵין כָּל בְּלִתֵּי אֵל הַמָּן עֵינֵינוּ (יא,ד-ו)

וקשה: א. מה הפירוש "זְכָרְנוּ אֶת הַדָּגָה אֲשֶׁר נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חֲנָם". הרי זה לא היה בחינם? הם עבדו קשה, קיבלו מכות, הילדים זרקו לנהר, שחטו ילדים, ועוד..

ב. מדוע "וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ יִבְשָׁה אֵין כָּל", הרי היה להם "מָן" עם כל הטעמים שבעולם?

ג. מה הקשר בין כל התלונות שלהם, לזה ש"וְהַמָּן פָּזַר עַד הַיָּם" (יא,ז)?

חכמינו ז"ל אומרים ש"המָן" היה מגלה לכולם מי צדיק מי בינוני ומי רשע. לצדיקים היה נופל על פתח ביתם, הבינוניים היו צריכים לאסוף אותו במחנה, ואילו הרשעים נאלצו ללכת ולנדוד מסביב למחנה כדי לחפש את המן שלהם. ממילא ברור שאם אדם עשה עבירה למחרת כולם ידעו על כך, כי רק אתמול ירד המן ליד פתח בידו ועכשיו? ... מסביר הגאון הרב יעקב גלינסקי שליט"א: אם היה במדבר צדיק אחד, כגון רבי ראובן הצדיק, וכל יום המן היה בפתח ביתו, ובטעות דיבר בטלפון לשון הרע "קטן" ("הלו" ראשי תיבות - לשון הרע ורכילות.. שצריך להיזהר מהם כשמדברים בטלפון/פלאפון). וכשגמר את השיחה הקצרה עשה חשבון שדיבר 3 דקות של לשון הרע. והואיל ובדקה אפשר לדבר כ - 200 מילים, הרי שהוא צבר לעצמו תוך 3 דקות כ - 600 עבירות!! והתוצאה הישירה מחטא זה שלמחרת בבוקר לא היה לו מן ליד דלתו.. בא הצדיק לאשתו ואומר לה: היום נצום... שואלת אשתו: מה קרה היום? איזה תענית?.. והבעל עונה: לכבוד ה'. והאישה שואלת: ומי אמר לך שה' רוצה שהיום נצום? והבעל עונה: את יודעת מה? נראה, אם יש מן על יד הפתח כמו כל יום, סימן שה' לא רוצה שנצום, ואם אין, סימן ש... והאישה התמימה והצדקת (הרי היא אשת צדיק) עושה רצון בעלה ופותחת את הדלת והבעל צדיק עם "רוח הקודש" - אין מן... וזהו הפירוש בפרשת עקב (דברי חג): "וַיִּעַנֶּה וַיִּרְעַב וַיִּאֲכַל אֶת הַמָּן הַרִי אִם יֵשׁ מִן לֹא רַעֲבִים וּמִתְעַנִּים? הַתְּשׁוּבָה: לַפְעַמִּים לֹא נַעֲמִים אֵין לִיד הַדֶּלֶת מִן וְלֹא נַעֲמִים לַצְדִיק שֶׁל הַעֵיירָה לַחֲפֹשׁ מִן... לְכֵן עוֹשֶׂה תְּעֵנִית "צְדִיקִים"... לְכֵן הִיָּה עֵדִיף לָהֶם כָּל הַמְּכֹת בְּמִצְרַיִם לְעֹמֶת הָעֹנֵשׁ וְהַיִּיסוּרִים שֶׁל הַבִּיזוּנוֹת שֶׁאֵין מִן לִיד הַדֶּלֶת... וְזֶהוּ "עַתָּה נִפְשָׁנוּ יִבְשָׁה אֵין כָּל", לֹא שׁוּוֹה לַאֲסִפְסוּף שֵׁשׁ מִן, וּמוֹכִיחַן כָּל הַיּוֹם... וְזֶהוּ "וְהַמָּן פָּזַר עַד הַיָּם" - שְׁהִיָּה מְגִיד עֲוֹנוֹתֵיהֶם...

מְקַבְּרוֹת הַתְּאֵוָה נִסְעוּ הָעַם חֲצֵרוֹת (יא,לה)

הרה"ק רבי מנחם מנדל מקאצק זי"ע היה אומר תמיד לחסידיו בחריפות: איני מנקה אשפתות! אני לא מחוייב לתקן מה שאתם מקלקלים, נקו עצמכם מכל רע ואחר כך בואו הנה. כמו שכתוב "מְקַבְּרוֹת הַתְּאֵוָה נִסְעוּ הָעַם חֲצֵרוֹת", אחר שקוברים את התאוה נוסעים לחצר הרבי ... אי אפשר לעשות כל מה שלבו חפץ ולסמוך על כך שהרבי יתקן אותו ...

וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנִיו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה (יב,ג)

"חֲתָם סוֹפֵר" זצ"ל היה אומר שככל שהאדם הינו עשיר יותר, כך עליו להיות שפל רוח יותר כלפי הקדוש ברוך הוא וכלפי הבריות. ראייה לכך, אמר, מהגמרא במסכת מועד קטן (דף כח,א), שם מסופר שרבא התפלל לשלשה דברים: לעושרו של רב חסדא, לחכמתו של רב הונא, ולענוותנותו של רבה בר רב הונא. שנים מהם – עושר וחכמה – נתנו לו, אחד – ענוה – לא נתנו לו. ומפני מה? אלא שלאמיתו של דבר נענה אף בכך, וניתנה לו ענוותנותו של רבה בר רב הונא, אלא מאחר שכבר היה עשיר, לא היתה מספיקה לו ענוותנותו של רבה בר רב הונא, שהיה עני. וכעשיר הריהו נצרך איפוא למידת ענוה רבה יותר...

- בדרך אחרת אומר הגר"ח קנייבסקי שליט"א מדוע לא נתנו לא את הענוה? משום שזה תלוי בבחירה משא"כ חכמה ועשירות.

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנִיו מְאֹד מִפְּלֵ הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה (יב,ג)

"אין הקב"ה משרה שכינתו, אלא על גיבור, ועשיר, וחכם, ועניו" (נדרים לח,א). הגאון רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל תמה על דברי חז"ל הללו, מדוע הנביא צריך להיות גם 'גיבור עשיר'. בשלמא 'חכם', פשוט שצריך להיות, גם 'עניו' מובן, כי המתגאה דוחק רגלי שכינה, אבל 'גיבור ועשיר' משום מה? וכי נבצר מהקב"ה להשרות שכינתו על איש עני וחלש? אכן, האמת שהמעלה העיקרית לנבואה היא הענווה, אלא שכל עוד אינו עשיר וגיבור אין ראייה כלל שהוא עניו, כי אפשר שעניות כאן ולא ענוה. אמנם, אם גם חכם וגם גיבור ועשיר ובכל זאת הוא גם עניו, אז בטוחים אנו כאן כי אכן עניו הוא באמת ותמים.

וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנִיו מְאֹד מִפְּלֵ הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה (יב,ג)

אומר הגר"ח מוולוז'ין ('רוח החיים' פ"א מ"א): נאמר בנביא (ישעיה יא, ט): "כַּמֵּים לַיָּם מְכַסִּים" מהי ענווה? במקום הכי עמוק והנמוך ביותר בים, אליו נכנסים הרבה יותר מים. כך, ע"פ רוב הענוה ונמיכות הדעת, זוכה האדם לתורה. וכמו משה רבנו ע"ה, שהיה אדון הנביאים ואב החכמים ולא נשתבח אל אב ענוה וכל מה שזכה הוא בעבור ענוותנותו ואילו היה עכשיו אדם עניו כמשה, היה ודאי זוכה לתורה בשלמות!

מספרים על הגר"י אייבשיץ זצ"ל שבתקופת מסעותיו הגיע בערב יום הקדוש לעיירה מסויימת, הושיב אותו הגבאי בליל יום הכיפורים במקום מסוים. שכנו לתפילה התפלל בדבקות בבכי ובתחנונים. ובפרט בוידי שפך את מר לבו לפני בורא עולם "עד שלא נוצרתי איני כדאי ועכשיו שנוצרתי כאילו לא נוצרתי עפר אני בחיי וכו'". למחרת שוב התיישב ר' יהונתן ליד אותו יהודי ושוב התפלל מקירות לבו בדמעות שליש. כאשר הגיע שעת קריאת התורה קיבל אותו יהודי עליה שאינה כה מכובדת ואילו שכן אחר – שלדעתו הוא פחות ממנו – קיבל עליה יותר מכובדת. קם אותו היהודי והטיח בגבאי במלים בוטות ובקללות היאך אתה מעיז לתת לשכני עליה כה חשובה ואילו לי אתה מסתפק בעליה פחותה, עד שהדברים הגיעו לידי גרופים והשמצות. ניגש אליו ר' יהונתן אייבשיץ ושואל אותו הרי אתה בעצמך לפני מספר דקות בכית ואמרתי "עפר אני בחיים הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלימה" ומדוע כעת הנך מתגאה. ענה לו אותו יהודי: מקודם שוחחתי עם הרבש"ע כלפיו אני עפר ואפר, אך כלפי אותו יהודי ודאי שאני גדול בהרבה ממנו. ענה לו ר' יהונתן: כעת מובן לי הפסוק "והאיש משה ענו מאד מכל האדם" משה רבנו לא היה רק עניו כלפי הקב"ה אלא כלפי כל אדם אף הפחות שבישראל גם כלפיו הוא עניו.

– ישנה שאלה מי יקום ראשון בתחיית המתים? תירוץ אחד אמרו שיקומו האנשים לפי סדר השמות על פי הא-ב, אבל מי שהוא יותר עניו מהשני הוא יקום לפני, ועל זה חשבתי לרמוז בס"ד את הנאמר במשנה באבות פרק ב' משנה א': "דַּע מַה לְמַעַלָּה מִמֶּךָּ - דְּהֵינּוּ דַּע מַה לְמַעַלָּה מִמֶּךָּ - כִּי מַה הוּא רִמּוֹ לַעֲנוּוָה כְּמוֹ שֶׁאָמַר מֹשֶׁה: (שמות טז, ז): "וְנִחַנּוּ מֶה" – וְתַדַּע שֶׁ"מַה" יִהְיֶה לְמַעַלָּה מִמֶּךָּ – בְּרִשְׁמִימָה כִּי הוּא עָנִיו יוֹתֵר מִמֶּךָּ וְלִכֵּן יִקּוּם לִפְנֵיךָ בְּתַחִיית הַמֵּתִים.

וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל ה' לֵאמֹר אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ (יג,ב)

יש לתמוה מדוע משה רבנו צעק בתפילתו? אלא משה נהג בחכמה וחשב: אם אאריך בתפילה, יאמרו עם ישראל על אחותו מרבה בתפילה, אבל בשבילנו אינו מאריך (כמו שפירש רש"י) ואם אקצר בתפילה אז מרים תחשוב שבגלל שאני נוגע בדבר שהיא דברה עלי לשון הרע לכן אני מקצר. מה עשה משה צעק כדי להראות למרים שכואב לו עליה ומתפלל עבורה, ומצד שני קיצר במילים (אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ) בכדי שלא תהיה עליו תרעומת העם מדוע עלינו הוא לא מאריך בתפילה (אלשיך הקדוש).

תירוץ נוסף לסיבת צעקת משה: שהלא אמרו חז"ל (ראש השנה טז,ב): ארבעה דברים מקרעים גזר דינו של אדם ואחד מהן זו צעקה, לכן "ויצעק משה" כדי לבטל את גזירת הצרעת.

בע"ה זיווג הגון, בריאות פרנסה והצלחה: לשגיא בן מרים, עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אמיר בן פנינה, ענבל בת פנינה, הדר בת נילי, הילה בת אסתר, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, הדר בת ויויאן, רות בת אורלי רפואה שלמה: לציפורה בת מורוור, לציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה. לעילוי נשמת: הרב יוסף שלום בן אברהם אלישיב זצוק"ל, הרב ניסים טולדנו זצוק"ל, ארו בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל.